

*Bigarren Lehendakarioordea eta Lan eta Enpleguko Sailburua
Vicelehendakari Segunda y Consejera de Trabajo y Empleo*

**BIGARREN LEHENDAKARIORDE ETA LAN ETA ENPLEGUKO SAILBURUAREN
2022KO OTSAILAREN 24KO AGINDUA; HONEN BIDEZ BERMATZEN DA
OSAKIDETZA-EUSKAL OSASUN ZERBITZUKO LEHEN MAILAKO ARRETAKO
ZENTROETAKO/EREMUETAKO LANGILEAK, ETENGABEKO ARRETAKO GUNEA
BARNE, GIZARTEARI EMATEN DIZKIOTEN FUNTSEZKO ZERBITZUEI EUTSIKO
ZAIELA, OTSAILAREN 25ERAKO DEITUTAKO GREBAN.**

SATSE, ELA, LAB, CCOO eta UGT sindikatuen ordezkariak greba-deialdia egin dute Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzuaren lehen mailako arretako zentroetan/eremuetan, etengabeko arretako gunek barne (EAG) lantokietan, Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan, zerbitzuak ematen dituzten langileentzat (lan-kontratuko pekoak, estatutu pekoak eta funtzionarioak). Greba 2022ko otsailaren 25eko 7:00etatik 2022ko otsailaren 26ko 7:00etara deitu da.

Greba-deialdiaren helburuak honako hauek dira: “*OSAKIDETZAko langileen kolektiboak jasaten duen lan-prekaritatea salatzea*”; eta “*kolektiboaren lan-baldintzak defendatzea eta egungo baldintzak errotik aldatzera behartzera, Mahai Sektorialeko negoziazio egokiaren bidez. Hobekuntza horren barruan sartzen dira: osasun publikoko inbertsioa handitzea; giza baliabide nahikoak eta egokiak; aldi baterako plantillak finkatzea; aplikatutako murrizketak leheneratzea; ordezkariak lehenengo egunetik; arrisku psikosozialen ebaluazioa; malgutasun- eta kontzilio- neurriak; erretiro aurreratua eta hainbat zentru edota zerbitzutan irekitako gatazken konponbidea erraztuko duten neurriak*”.

Bestalde, ESK sindikatuak greba-deialdia egin du Osakidetza - Euskal Osasun Zerbitzuko Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako Lurralde Historikoetako Osasun Zentro, Anbulatorio eta EAG guztietan lan egiten duten langile guztientzat (lan-kontratu KOPEAK, estatutu pekoak eta funtzionarioak), 2022ko otsailaren 25eko 7:00etatik 2022ko otsailaren 26ko 7:00etara.

Kasu honetan, greba-deialdiaren helburuak honako hauek dira: “*OSAKIDETZAko langileen kolektiboak jasaten duen lan-prekaritatea salatzea*”; eta “*kolektiboaren lan-baldintzak defendatzea eta egungo baldintzak errotik aldatzera behartzera, Mahai Sektorialeko negoziazio egokiaren bidez. Hobekuntza horren barruan sartzen dira: osasun publikorako aurrekontu-partida areagotzea; giza baliabide gehiago jartzea; aldi baterako langileak finkatzea; azken urteetan aplikatutako murrizketa guztiak leheneratzea; zerbitzu pribatizatuak publiko egitea eta plantillaren segurtasuna eta osasuna bermatzeko neurriak hartzea.*”

Espainiako Konstituzioaren 28.2 artikulua langileen greba egiteko eskubidea onartzen du, langileek beren interesak defenda ditzaten, horixe baita egungo zuzenbide-estatu sozial eta demokratikoak oinarri dituen funtsezko eskubideetako bat. Horrela, beraz, Konstituzioak greba-eskubideari ematen dion babeseraren zehaztasun eta babesten dituen eskubiderik garrantzitsuenei (15. eta 43. artikuluan aipatzen dituen bizitzarako, osotasun fisikorako eta osasunerako eskubideei, adibidez) ematen dienaren berdina da. Eskubide horiek guztiak, greba-eskubidearekin batera, Konstituzioaren babesik handiena jasotzen dute.

Beraz, greba egiteko eskubidea erabiltzeak talka egin dezakeenez herritarren gainerako oinarrizko eskubideekin, Konstituzioaren 28. eta 37. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorritik, ezinbestekoa da neurri egokiak hartzea komunitatearentzako funtsezko zerbitzuei eutsiko zaiela ziurtatzeko, ez dadin edukirik gabe geratu gatazkan dauden oinarrizko eskubideetako bat bera ere.

Edonola ere, aurreko premisa ondorioztatu ondoren, nabaria da oinarrizko eskubideak murriztuko dituen neurri orok proportzionaltasun-printzipioa zorrotz bete behar duela, eta, hori lortzeko, hiru betekizun edo baldintza bete beharko ditu neurriak: hori aplikatuz gero proposatutako helburua lortu ahal izatea, edo “egokitasun-judizioa”; kasua aztertu ondoren helburu hori eraginkortasun berdinarekin lortzeko neurri apalagorik ez dagoela ondorioztatu izana, edo “premia-judizioa”; eta, azkenik, neurria edo konponbidea orekatua edo neurtua izatea, haren aplikazioaren ondorioz guztion intereserako onura edo abantaila gehiago eragiten direlako auzian dauden beste ondasun edo balioetarako eragiten diren kalteak baino, hau da, “proportzionaltasun-judizioa, zehazki ulertuta”. Gai horri buruz hainbat aldiz erabaki du Konstituzio Auzitegiak, besteak beste, honako epai hauen bitartez: 122/1990, 123/1990, 8/1992, eta 126/2003.

Erabaki horietatik ondorioztatu behar dugu gizartearentzako ezinbesteko zerbitzuak emango direla ziurtatzeak mugatu egiten duela grebarako eskubidea baliatzeko aukera, eta horretarako nahitaezkoa eta ezinbestekoa dela interes desberdinak kontuan hartuta zehaztasunez jokatzeko. Hori guztia dela-eta, ziurtatze horrek berme gisa jardun behar du, eskubide kontrajarrien ezinbesteko koordinaziotik abiatuta, betiere ulertuta grebalarien eskubidea mugatu beharko dela —amore eman, Konstituzio Auzitegiaren hitzetan—, baldin eta haien interesak grebaren bidez babesteak komunitateari edo funtsezko zerbitzuaren hartzaileari zein zerbitzua jasotzeko eskubidearen titularrari eragiten dion edo eragin liezaiokeen kaltea larriagoa bada grebalarien erreibindikazioek edo eskakizunek arrakastarik ez izateak eragingo lukeena baino. Hori guztia dela-eta, aurrekoa kontuan hartuta eta greba-deialdi honen aurrean, grebaren garapenak dituen ezaugarri zehatzak hartu beharko dira kontuan.

Jarduera-eremuari dagokionez, greba-deialdiak OSAKIDETZako lehen mailako arretako zentroetan/eremuetan, etengabeko arretako guneak barne (EAG) lantokietan lan egiten duten langile guztiak hartzen ditu (lan-kontratupekoak, estatutupekoak eta funtzionarioak). Osasun-zerbitzuak ematea du helburu.

OSAKIDETZAK berak emandako datuen arabera, 7.985 langile deitu dira grebara.

Greba-deialdiaren eraginpean egon daitezkeen erabiltzaileen kopuruari dagokionez, Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleria osoak jasan dezake greba-deialdiaren eragina.

Denbora- eta lurralde-eremuari dagokionez, 24 orduko greba deialdia egiten da EAE osorako; 2022ko otsailaren 25eko goizeko 7:00etan hasiko da eta 2022ko otsailaren 26ko goizeko 7:00etan amaituko da.

Osasuna babestea oinarritzko eskubideetako bat da zuzenbide-estatu guztietan. Egun, herritarrek gutxieneko prestazio sanitarioak eskatzeko duten eskubidetzat ulertzen da eskubide hori, aintzat hartuta giza duintasuna eta estatu bakoitzaren gizartearen eta ekonomiaren garapen-maila. Hala, Giza Eskubideen Adierazpenak (NBE, 1948) 25.1. artikuluan dioenez, «pertsona orok du osasuna eta ongizatea edukitzeko eskubidea, eta batez ere, mediku sorospena eta gizarte-zerbitzuak edukitzekoa»; ildo berekoak dira Europako Kontseiluaren Europako Gutun Sozialaren 11. artikulua (Turin, 1961) eta Ekonomia-, Gizarte- eta Kultura-eskubideen Nazioarteko Itunaren 12. artikulua (NBE, 1966).

Hortaz, greba-eskubidearen eta Konstituzioaren 15. eta 43.1 artikuluetan jasotako beste zenbait eskubideren arteko gatazkan (bizitzeko eskubidea, osotasun fisiko eta moralerako eskubidea eta osasuna babestekoa), ezinbesteko baldintza da azken horiek bermatu beharra.

Bizitzeko eta osotasun fisiko eta moralerako eskubidea nahiz osasuna babesteko eskubidea Konstituzioan jasota daude eta garrantzi berezia dute gaur egun. Ezin da ahaztu deitutako greba COVID-19k eragindako osasun-krisiaren eta osasun- eta gobernu-agintariak hartutako neurri eta gomendioen barruan kokatzen dela.

Lehendakariaren otsailaren 11ko 5/2022 Dekretuak, 2022ko otsailaren 14tik aurrerako ondorioekin, COVID-19aren pandemiak eragindako osasun-larrialdiko egoera Euskadin amaitu dela adierazi du, abenduaren 2ko 44/2021 Dekretuan xedatutakoaren arabera indarrean baitzegoen. Halere, indarrean dagoen dekretuaren 4. artikuluan neurri berriak hartzeko araubidea ezartzen da, eta Osasun Sailak ahalmena du berraktibatzea edo prebentzio- eta euste-neurriak abian jartzea une oro zehazteko.

Hori dela-eta, Osasuneko sailburuak 2022ko otsailaren 11ko Agindua eman du, COVID-19ak eragindako osasun-krisiari aurre egiteko beharrezko prebentzio-neurriei buruzkoa, lehendakariak osasun-larrialdiko egoeraren amaiera adierazi ondoren. Agindu horren eranskineko 1. puntuan, neurri orokorrak eta prebentzio-neurriak jasotzen dira. Gainera, 4. artikuluan aurreikusten da Agindua eranskinean jasotako neurriak osatu ahal izango direla administrazio eskudunek onartutako segurtasun-plan espezifikoekin, antolaketa-protokoloekin eta jarduera-sektore bakoitzari egokitutako gidekin.

Aginduak, besteak beste, COVID-19aren pandemia dela-eta Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak hainbat eremutarako egin dituen osasun-protokolo espezifiko onartu eta eguneratuak aipatzen ditu, hala nola SARS-CoV-2 Koronabirusa Zaintzeko Protokoloa, 2022ko otsailaren 10ean eguneratua. Horren helburua da prebentzio- eta kontrol-jarduerak lehenestea egungo egoeran, eta egin beharreko neurriak jasotzen dira, SARS-CoV-2 infekzio aktiboa duten kasuak goiz detektatzeko eta infekzio berriak saihesteko beharrezko kontrol-neurriak goiz ezartzeko.

Osasun-arloko lehen mailako arretari dagokionez, arazorik gabe hartzen da oinarrizko zerbitzutzat, ospitalez kanpoko larrialdiei estaldura ematen dien heinean batez ere. Jarduera-sektore honetan gutxieneko zerbitzuak ezartzeari dagokionez, esan behar da, Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiko administrazioarekiko auzien salak emandako epai batzuen ondotik (2012ko urriaren 3koa, deuseztzat jo zituena 2012ko martxoaren 29an 24 orduko greba orokorra egiteko 2012ko martxoaren 23ko Aginduaren bidez ezarri ziren lehen mailako arretarako gutxieneko zerbitzuak; eta 2013ko martxoaren 5koa, deuseztzat jo zituena 2012ko azaroaren 14an eta 2013ko maiatzaren 30ean 24 orduko greba orokorrak egiteko 2012ko irailaren 19ko Aginduaren bidez ezarri ziren lehen mailako arretarako gutxieneko zerbitzuak; eta 2016ko ekainaren 14ko greba-deialdia, OSAKIDETZAKo langileentzat egina, txanda guztietarako bi orduko tartetan –ez dago jasota haien aurka egin zenik, ez administrazio-bidetik, ez auzibidetik–), gobernu-agintariek erabaki zuten larunbatetako lanaldiari dagokiona –eta larunbatetako ohiko ordutegia– ezarriko zutela lehen mailako arretarako gutxieneko zerbitzu gisa, greba-egunerako aurreikusita zegoen langile-kopuruarekin; horrenbestez, eutsi egin zaie zerbitzu horiei. Zerbitzu berberak ezarri ziren 2018ko martxoaren 8ko greban. Azken horretan, hala ere, nahiz eta pertsonaren oinarrizko eskubideak babesteko jurisdikzio-mailako prozedura bereziaren bidez errekurtsua jarri zen, salak, zuzenbidearekin bat zetorrela interpretatu zuen. Ondorioz, hurrengo deialdietan –2019ko martxoaren 8an eta 2020ko urtarrilaren 30ean– idazkuntza egokiagoa egiteko ahalegina egin zen. Azken idazkuntza hori baketsuagoa izan zen eta, orain ere, hori bera errepikatu da.

Etengabeko arreta-guneei dagokienez, Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiko administrazioarekiko auzien salaren 2012ko urriaren 3ko Epaiak ezetsi zuen errekurtsogileak etengabeko arreta-guneetarako ezarritako gutxieneko zerbitzuen inguruan zuen asmoa; hau da, zerbitzu horiek gehiegizkotzat jotzea (% 100eko zerbitzuak ezarri ziren), arrazoi hau aipatuta: “larrialdi-zerbitzuen izaerak berak eta etengabeko arreta-guneen helburuak justifikatu egiten dute, aztergai dugun eremuan (osasunaren eremuan) eta osotasun fisikoa eta bizitzeko eskubidea ahaztu gabe, errekurtsua jaso duen aginduan bildutako gutxieneko zerbitzuak ezartzea”; horrenbestez, eutsi egin zaie zerbitzu horiei.

Osasun-sektore horretan bertan, kontuan hartu behar da 2011ko uztailen funtsezko erreforma bat egin zela erabiltzaileen arretan, Call Center izeneko sistema sartzean. Sistema horrek, osasun-arreta bere horretan ematen ez badu ere, zerbitzu hori benetan ematea ahalbidetzen du, erabiltzaileak arreta horrekin duen lehen harremana baita; zerbitzu hori bereziki nabarmena da osasun-aholkuari dagokionez. Izan ere, telefono-

zerbitzua da, eta lehen mailako arretako erizaintzako langileek ematen dute. Bertan, erabiltzaileen premiak balioesten dituzte eta, haien egoeraren arabera, dagokion zerbitzura bideratu. Zehazki, larrialdi-zerbitzura (bizilekura anbulantzia bat bidalita) edo etengabeko arreta-gunera (bizilekurako abisua zuzenean kudeatuta) bidera daitezke. Garbi dago, beraz, Call Center izeneko osasun-larrialdietara bidera daitezkeen deien iragazkia dela, osasun-aholkuan gerta litekeen kolapsoa saihesten duela, eta osasun-lehentasuna duten deiak eta dei arruntak bereizten dituela. Horrez gain, beste zerbitzu batzuk egiten ditu, hala nola aurrez ordua eskatzeko deiak hartzea, IVR telefono-sistema bidez operadore birtual gisa jardutea, zenbaki generikoetatik aurrez ordua eskatzeko iristen diren deiak hartzea, zerbitzuei buruzko informazio orokorra ematea, etab. Azkenik, Autonomia Erkidegoko zentro guztietako O-Sarean barruko zerbitzu eta aplikazioen funtzionamenduari lotutako barne-gorabehera teknikoak kudeatzen ditu. Sistemaren funtzionamendu teknikoaren berme hori dela eta —eta bereziki Osasun Aholkua zerbitzuak bultzatuta— jo du gobernu-agintaritzak honek zerbitzu hori bermatu beharreko ezinbesteko zerbitzutzat, bizitzeko eta osasunerako eskubideari lotuta dagoen heinean.

2014. urtean, Call Center Korporatibo zentralizatua bi sistemarekin ordeztu zen:

- a) Osasun-erakunde batzuetan, telefono-jauziko dei-sistema bat ezarri da anbulatorioen artean, eta ez da beharrezkoa izango gutxieneko zerbitzu espezifikorik finkatzea sistema horretan.
- b) Eta Arabako ESlan, Donostialdeako ESlan, Ezkerraldea-Enkarterri-Gurutzetako ESlan, Bilbo-Basurtuko ESlan, Uribeko ESlan, Debabarrenako ESlan, Bidasoako ESlan, eta, oraintsuago, Tolosaldeako ESlan Call Center sistema bat ezarri da. Sistema horrek lehengo Call Center Korporatiboaren funtzio berak betetzen ditu baina erakunde bakoitzera mugatuta dago.

Bigarren call center mota honetan gutxieneko zerbitzuak ezartzeko beharra honako hauek arrazoitzen dute; batetik, lehengo call center korporatiboaren funtzio berak betetzen ditu, erakunde sanitario bakoitzera mugatuta bada ere; eta, bestetik, telefono bidezko arreta oso garrantzitsua da; izan ere, arreta hori funtsezkoa da osasun-antolamenduan, herritarrek osasun-sistemarekin harremanetan jartzeko gehien erabiltzen dituzten bideetako bat baita. Sistema horren bidez, gainera, telefonoz ordua aurrez eskatzeko eskariaren banaketa orekatuagoa lortzen da eguneko orduetan. Horri esker, zerbitzuek ez dute gainezka egiten lehen orduetan, eta telefonoz bideratzen ez diren pertsonak ez dute nahitaez osasun-zentrora joan behar.

Ezarri beharreko gutxieneko zerbitzu zehatzei dagokienez, kontuan hartu behar da aurreko Call Center Korporatiboan urteko egun guztietan egiten zela lan, nahiz eta astelehenetik ostiralera bitartean jarduteko plantilla bat eta larunbaterako beste bat egon. Egungo call center zerbitzua antolatuta dagoen moduan, berriz, ez da zerbitzurik ematen larunbatetan. Beraz, gutxieneko zerbitzuak larunbatetako zerbitzuetara mugatzea zerbitzurik ez ezartzea izango litzateke, Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiko administrazioarekiko auzien salak 2013ko maiatzaren 29ko Autoan erabaki eta

2013ko irailaren 25eko Epaiak berretsi zuenez. Hori guztia dela-eta, Osakidetzaren Zuzendaritzak emandako informazioaren arabera, egungo plantillaren % 50 behar da zerbitzu hori betetzeko, eta, hortaz, lan horiek egin ohi dituzten langileen ehuneko hori ezartzen da gutxieneko zerbitzu gisa.

Inguruabar horietan guztietan oinarrituta, deialdi honen aurre-aurretik egindako greba-deialdietan, aipatutako zerbitzuari eragiten zioten heinean, ondorengo aginduak eman ziren: 2014ko azaroaren 4ko Agindua, 2015eko apirilaren 21eko Agindua, 2016ko ekainaren 10eko Agindua, 2018ko otsailaren 27ko Agindua, 2019ko otsailaren 28ko Agindua, 2020ko urtarrilaren 20ko Agindua, 2020ko urriaren 26ko Agindua eta 2021eko urtarrilaren 26ko Agindua, horietan guztietan, ehuneko hori ezarri zen gutxieneko zerbitzutzat.

SARS-Cov-2 koronabirusak eragindako pandemia-egoeraren ondorioz, oso garrantzitsua da berehalako arreta eta informazioa ematea bai herritarri, bai profesionali, zehatz betetzeko kutsatze posibleen aurrean hartu beharko dituzten neurriak, kontaktuen aztarnei jarraitzeko egin beharreko lanak, eta kutsatutako pertsonen izandako harremanen gainean egin beharreko jarraipena, bai eta birusaren hedapena mugatu ahal izateko beharrezko neurriak hartzeko ere. Horretarako, kasuak eta kontaktuak zaintzeko programako sareko ekipoak eta infekzio aktiboa diagnostikatzeko test-laginak ateratzen dituzten zerbitzuak/unitateak sortu dira, eta Lan Arriskuen Prebentzio Zerbitzua nahiz Prebentzio Medikuntzako Zerbitzua lan hori betetzen ari dira. Horrenbestez, beharrezkoa da gutxieneko zerbitzuak ezartzea aipatutako zerbitzu guztietan. Horiek emateko, grebaren egunetako bakoitzean zerbitzu horietan lan egitea egokitzen zaien pertsonen % 100ek aritu beharko du.

Gainera, 2020ko abenduan Covid 19aren aurkako txertaketa-kanpaina hasi zen Euskal Autonomia Erkidegoan, euskal herritar guztien osasuna zaintzeko eta osasun-sisteman eta gainerako sektoreetan duen eragina murrizteko. Txertaketa kutsatzea kontrolatzeko eta prebenitzeko neurri eraginkorrenetako bat da. Horregatik, beharrezkoa da txertaketa-estrategiaren jarraipena bermatzea, gaixotasuna prebenitzeko eta gaixotasunaren larritasuna eta hilkortasuna gutxitzeko, bai eta pandemiak asistentzia-sisteman eta ekonomian duen inpaktua minimizatzea ere, batez ere zaugarritasun handiena duten taldeak babestuz, eta herritarren osasun-arreta bermatzeko beharrezkin batera, zerbitzu horretan gutxieneko zerbitzuak ezarri behar dira, eta zerbitzu horiek SARS-txertaketa-taldeetako langileen % 100ean finkatu behar dira.

Azkenik, zikinkeria kentzea da —nahiz eta zeregin sinplea eman, edo, hain zuzen ere, horregatik— arrisku biologikoa prebenitzeko neurririk garrantzitsuenetako bat, agente biologiko askoren elikagai-iturri baita zikinkeria. Neurri hori oinarritzat da betidanik, eta, une honetan, SARS-CoV-2 deritzon koronabirus berriaren ondorioz pandemia-egoera bati aurre egiten ari garela kontuan hartuta, eta birusa transmititzeko metodoak kontaktua eta tantak direla gogoan izanda, funtsezkoa da lokalak eta gainazalak garbitzeko metodoak indartzea. Osasun-arloan, funtsezko jarduera hori orain ezinbestekoa da une oro, programatuta dauden edo puntualki egiten diren garbiketa-eragiketaren bidez bermatzeko

agente biologikoak ez direla aktibatzen, eta, hala, agenteok ez direla hedatzen. Amaitzeko, kontuan hartu behar da, era berean, isuriak ezabatu eta garbitu egin behar direla, hondakin biologikoak batu eta abar. Izan ere, katebegien gaineko azken jarduera horiek, bereziki garrantzitsuak dira birusa hedatu ez dadin.

Aurreko guztia dela-eta, nabaria da beharrezkoa dela gutxieneko zerbitzu batzuk ezartzea; izan ere, funtsezkoak eta, beraz, babestu beharrekoak dira OSAKIDETZAK ematen dituen zerbitzuak, aurreko paragrafoetan adierazitako lehentasunezko arloetan. Izan ere, zerbitzu horiek finkatuko ez balira, grebarekin lortu nahi den helburua baino askoz garrantzitsuagoak izan litezkeen kalteak eragin litezke, arriskuan jar bailitezke arlo horietan zaintzen diren pertsonen osasuna eta, zenbaitetan, baita bizia ere, pertsona horien kalteberatasuna dela-eta. Inguruabar horrek bultzatu du gobernu-agintaritzak Agindu honetan zehaztuta dauden gutxieneko zerbitzuak ezartzera.

Martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege-Dekretuak, Lan Harremani buruzkoak, honako hau xedatzen du 10.2. artikuluan: «greba egiten denean edozein zerbitzu publiko edo onartuta dagoen eta geroraezina den beharrezko edozein zerbitzu eskaintzeko enpresetan, eta larritasun bereziko egoerak daudenean, gobernu-agintaritzak beharrezko neurriak hartu ahal izango ditu zerbitzuen funtzionamendua ziurtatzeko» eta «Gobernuak, era berean, horretarako beharrezkoak diren esku-hartezko neurriak har ditzake».

Konstituzionaltasuna aitortuta duen arau horretan (Konstituzio Auzitegiaren 11/1981 Epaia, apirilaren 8koa [KAB 1981\11]), Konstituzioaren greba-eskubideari buruzko 28.2. artikularekin bat etorriz (bertan honako hau ezartzen baita: «eskubide horren erabilera arautzen duen legeak beharrezko bermeak ezarriko ditu gizartearentzako oinarrizko zerbitzuen mantentzea ziurtatzeko»), gobernuko agintaritzari aukera ematen zaio hainbat motatako berme-neurriak hartzeko, greba-kasuan funtsezko zerbitzuei euste aldera, eta hori egiteko neurrietako bat administrazio-ebazpenaren bidez jarduerari eusteko ezinbesteko gutxieneko zerbitzuak ezartzea da, eta lan-prestazioa eskaini behar duten langileei horiek bete ditzaten eskatzea.

Hori dela-eta, Lan Harremani buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege-Dekretuaren 10.2. artikuluan aipatzen den prozedura bideratu da, eta, horrenbestez, entzuteko izapidea idatziz egin zaie ukitutako alderdiei (hau da, grebarako deialdia egin duten sindikatuen, OSAKIDETZAKo zuzendaritzaren eta Osasun Sailaren ordezkari, eta ukitutako eremuetako enpresei nahiz enpresa-elkarteei), gobernu-erabakiaren eraginpean daudekeen zerbitzu eta langileen inguruko proposamenak azal ditzaten.

Lan eta Enplegu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urtarrilaren 19ko 7/2021 Dekretuaren 3. artikulua titularrari esleitzen dizkio irailaren 6ko 18/2020 Dekretuak (Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioako sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen) lan-legeria betearaztearen arloan bereganatutako eskumenak. Zehazki, 2.j) atalaren arabera, ekainaren 11ko 139/1996 Dekretuak xedatzen duen eskumen delegatuak egikaritzea dagokio, zerbitzu publikoak edo premia bizia eta atzeraezina duten zerbitzuak ematen

dituzten enpresa, erakunde eta instituzioei eragiten dieten greba-eskubidea egikaritzen den kasuetan, erkidegoaren funtsezko zerbitzuei utsiko zaiela bermatzeko behar diren bermeak ezartzeko eskumena, ekainaren 11ko 139/1996 Dekretuak eskuordetutako eskumena.

Horregatik guztiagatik, bigarren Lehendakariorde eta Lan eta Enplegu Sailburuak, Eusko Jaurlaritzaren ordezkari hartuta, honako hau:

EBAZTEN DU:

LEHENENGOA.- OSAKIDETZA-Euskal Osasun Zerbitzuko lehen mailako arretako zentroetan/eremuetan, etengabeko arretako guneak barne (EAG) lantokietan, Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan 2022ko otsailaren 25eko 07:00etatik 2022ko otsailaren 26ko 07:00ak arte, zerbitzuak ematen dituzten langileek (lan-kontratudunek, estatutupekoek eta funtzionarioek) deitutako greba-eskubidea baliatzeko, ondoren zehazten diren funtsezko prestazioak eta gutxieneko zerbitzuak mantendu beharko dira:

1.1.- Gutxieneko zerbitzuak:

- i. Lehen mailako arretan, premia-zerbitzu arreta bermatzeko eta COVID-19a duten pazienteei arreta eman eta hautemate-probak egiteko, deitutako grebaren egunean lan egin behar duten osasun-zentroetako langileek emango dute zerbitzua, larunbat baten pareko zerbitzu-modalitatean eta larunbat batean zerbitzu horiek ematen dituzten langileen kopurua bermatuta, salbu eta zerbitzu horien garbiketan. Azken eremu horretan, gutxieneko zerbitzuak mantentzeko plantillaren % 100 izango da beharrezkoa.
- ii. Etengabeko arretako guneen % 100.
- iii. Arabako ESI, Donostialdeako ESI, Ezkerraldea-Enkarterri-Gurutzetako ESI, Bilbo-Basurtuko ESI, Uribeko ESI, Tolosaldeako ESI, Debarrenako ESI eta Bidasoako ESI Call Center zerbitzuetan, zerbitzu horiek eman ohi dituzten langileen % 50.
- iv. Kasuak eta kontaktuak zaintzeko programaren sareko ekipoetan, eta infekzio aktiboa diagnostikatzeko test-laginak ateratzen dituzten zerbitzu edo unitateetan, herritarrei kutsatze posibleen aurrean hartu beharreko neurri buruzko berehalako arreta eta informazioa emateko, aztarnei segitzeko eta kontaktuen jarraipena egiteko eta birusaren hedapena saihesteko neurriak hartzeko, langileen % 100.
- v. Lan Arriskuen Prebentzioko Zerbitzuan eta Prebentzio Medikuntzako Zerbitzuan, herritarrei kutsatze posibleen aurrean hartu beharreko neurri buruzko berehalako arreta eta informazioa emateko, aztarnei segitzeko eta kontaktuen jarraipena egiteko, eta birusaren hedapena saihesteko neurriak hartzeko, grebaren egunetako bakoitzean lan egitea egokitzen zaien fakultatiboen % 100.
- vi. SARS-Cov-2ren aurkako txertaketa-ekipoetan, langileen % 100.

1.2.- Gutxieneko zerbitzu horiek nahitaez bete beharko dira, deialdiko baldintzen arabera, kontuan hartuta greba otsailaren 25eko 07:00etan hasiko dela eta otsailaren 26ko 07:00etan amaituko dela.

BIGARRENA.- Greba-eskubidea erabiltzen ez duten pertsonak emango dituzte arestian aipatutako zerbitzuak, salbu eta langile horiekin ezarritako gutxieneko zerbitzuak bete ezin direnean.

Langileen ordezkariak entzun eta gero, OSAKIDETZA-Euskal Osasun Zerbitzuko Zuzendaritzari dagokio langileei eginkizunak esleitzea. Nolanahi ere, Agindu honetan eta indarrean dauden gainerako legeetan ezarritako mugak errespetatu beharko ditu.

HIRUGARRENA.- Agindu honen aurreko ataletan bildutako gutxieneko zerbitzuak ezin izango dira aldatu horiek egiteko izendatuta dauden langileen aldatze edo lanuzteen ondorioz. Halakorik gertatuz gero, legez kontratuz joko dira eta horiek egiten dituztenak izango dira erantzule, eta erantzukizuna eskatuko zaie indarrean dagoen ordenamendu juridikoaren arabera.

LAUGARRENA.- Aurreko artikuluetan xedatutakoa gorabehera, greba egiten duten langileen eskubideak, grebari buruzko araudiak aitortzen dituenak, ez dira inola ere murriztuko, ezta grebarako deia egin dutenen eskakizunen izapidetzea eta ondorioak mugatuko ere.

BOSGARRENA.- Agindu hau jakinarazten den egunean jarriko da indarrean.

SEIGARRENA.- Agindu honen berri eman behar zaie interesdunei, urriaren 1eko 39/2015 Legeak (Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearenak) 40. artikuluan xedatutako moduan; halaber, ebazpenak administrazio-bidea agortzen duela jakinarazi behar zaie, eta horren aurka administrazioarekiko auzietarako errekurtsioa jarri ahal izango dela Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiaren dagokion salan, ebazpena jakinarazten denetik kontaktzen hasita 2 hilabeteko epean, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legean xedatutakoaren arabera.

Era berean, eta Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 123. eta 124. artikuluetan aurreikusitakoari jarraikiz, honako hau ere jakinarazi behar zaie: agindu honen aurka aukerako berraztertze errekurtsioa aurkez daitekeela lan-agintaritzan, agindua jakinarazi eta biharamunetik kontaktzen hasita hilabeteko epean.

Vitoria-Gasteiz,

**BIGARREN LEHENDAKARiordea eta
LAN eta ENPLEGUko SAILBURUA**